

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 8

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.-
poluletna . . . K 2.-
četrletna . . . K 1.-

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 30.

V Ljubljani, dne 28. julija 1916.

Leto IX.

19. julija 1916.

Načelstvo Jugoslovanske Strokovne Zveze je sklenilo v svoji današnji seji, naj se skliče izreden občni zbor J. S. Z. dne 20. avgusta t. l. To je potrebno, ker je izredčila vojska naše načelstvo, da komaj še redno posluje, nadzorstvo pa sploh ne more delovati. Slovenska krščansko socialna delavska organizacija mora delovati tako, da se natančno izpolnjujejo pravila, ki si jih je sama postavila. To je tudi glavni razlog, zakaj je sklenilo načelstvo in sicer soglasno, da zboruj izreden občni zbor.

Vodstva skupin in plačilnic bodo naznanila do 10. avgusta t. l. načelstvu J. S. Z., kdo da jih bo zastopal na letošnjem občnem zboru.

Ker so radi vojske shodi in predavanja v organizacijah J. S. Z. nemogoči v takem obsegu, kot pred sedanjo vojsko; otežkočeno potovanje, po vojski izredčene vrste naše organizirane katoliško narodne akademične inteligence, ki je takorekoč spojena in zraščena s slovensko krščansko socialno delavsko organizacijo in še posebno z našo strokovno organizacijo, ki je žrtvovalo v sedanjih svetovni vojski domovini 30 svojih članov, ogromno število za naše razmere, vse to je povzročilo, da se o shodnem delu J. S. Z. ne more govoriti; kar traja vojska, nobenih shodov ni in jih še tudi ne bo.

To načelstvo ve; zato hoče na letošnjem izrednem občnem zboru podati delavstvu nekaj predavanj z ozirom na vprašanja, ki so zdaj pereča. Na sporedu na koncu tega komunikeja jih dobite. Izključeno seveda ni, da podamo morebiti še več pouka, ki je zelo potreben.

Mi smo slovensko krščansko socialno delavstvo, organizirani smo v naših strokovnih organizacijah, izvedeno imamo svojo delavsko avtonomno politično organizacijo, dobro delujejo naše

delavske gospodarske organizacije; svoje najboljše prijatelje imamo v vrstah požrtvovalnega slovenskega svečeništva in v organizaciji naše idealne slovenske katoliško narodne akademične inteligence; zato bomo tudi letošnji občni zbor centrale naših strokovnih organizacij pričeli s tem, da bomo pričeli naše delo z Bogom: pred občnim zborom J. S. Z. bo ob 8. zjutraj sv. maša s pridigo v cerkvi sv. Florijana. Pričakujemo, da bodo navzoči vsi udeležniki občnega zbora. Vabimo k njej tudi ljubljanske krščansko socialne delavke in delavce. Pridite!

Občni zbor.

Prišel se bo ob 9. dopoldne, če ne bo takrat še sklepčen, se prične ob pol 10. drugi občni zbor, ki bo sklepčen ob vsakem številu članov.

Spored mu je določen tale:

1. Sklepi o poročilih načelstva in nadzorstva.
2. Sklepi o predlogih članov, § 25 društvenih pravil.
3. Delavstvo in vojska; oziroma: Člani J. S. Z. v vojski, predava glavni tajnik J. S. Z. Viktor Cenčič;
4. Delavska postavodaja med vojsko, predava odbornik Ivan Jež.
5. Delavstvo in gospodarske organizacije. Predava posl. Jože Gostinčar.
6. Katoličanstvo in delavstvo. Predava zapisnikar g. Krische.
7. Izpopolnilna volitev načelstva in nadzorstva.

Če ne bo spored izčrpan do pol 1., se bo nadaljeval občni zbor ob 2. popoldne.

Skupno kosilo bo v gostilni gospe Kamenčanke ob pol 1. popoldne.

Mi zelo želimo in prosimo, naj bodo vse organizacije J. S. Z. in tudi druge naše delavske organizacije zastopane na občnem zboru J. S. Z. Vemo, da so težave, zato naj se preskrbe zastopnikom potrebni popotni spisi pravočasno.

Bog blagoslovi delo J. S. Z.!

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

DOBIČKI PETROLEJSKIH MOGOTCEV.

V zadnjem času so bila izdana poročila o bilancah petrolejske industrije. Njih uspeh je še za sedanje, na milijonske dobičke privajane čase, presemetljiv. Tako na primer »Češka petrolejska akcijska družba« v Kolinu, ki je prej tekom 14 let samo enkrat lahko razdelila dividendo, sedaj izkazala čisti donos 2,064.400 K, to je znesek, ki je za 564.400 K večji kot vse družbeno premoženje (1.500.000 K). Družba je imela torej 13 odstotkov dobička. Seveda upravnemu svetu niti na um ni prišlo, ta velikanski dobiček razdeliti. Razdelilo se je »le« 30 odst. dividende, za kar se je potrebovalo skupno 450.000 kron. Ostanek se je uporabil za razne zaostanke, da bi s tem ojačili družbo. Seveda se moramo pri tem vprašati, je li to potrebno ali ne, da se skrbi že za uporabo po vojski. Zanimivo je, da se je skrbelo ob času odhoda Rusov iz Naphtapokrajine od Boryslaw-Tustanowice zato, da se je stališče gališke petrolejske industrije kolikor mogoče v temnih barvah slikalo. Tudi so poročila o uničenju rezervarjev spoznali kot neresnična. A navzlic temu je resnica, da je bilo od 500 rogov polovica uničenih. To velja tudi za velike rafinerije (čistilnice surovega petroleja), ki so bile tudi zelo malo poškodovane. Sorazmerno največjo škodo ima »Galijska karpatsko petrolejska družba«, ki je šele pred nekaj dnevi uspeh leta 1915—1916 naznanila. Preteklo leto je imela družba 4.79 milijonov kron izgube (proti 2.237.175 K čistega dobička leta 1913—1914), od katerega odpade 4.22 milijonov kron za odpis vojne škode. Koliko je znašala v resnici, ni znano. Pač pa je odbor naznanil svoječasno, da znaša le ta več kot je bila cenjena. Razložek bodo zenačili z dobičkom prejšnjega leta in s tem, kar so imeli v rezervi. Zato je nerazumljivo, čemu porabijo sedaj 3.000.000 K za odpis. Vzrok in smisel tega odpisa je najbrže ta, da bi čisti dobiček odtegnili vojnemu davku. Dobiček je pač

tolikšen, da bi se lahko razdelila dividenda 30 do 40 odstotkov. V mirnem času znaša čisti dobiček 2.2 milijona. Torej se je sedaj tem družbam posrečilo doseči dobiček 5.000.000 K, navzlic temu, da so svojo produkcijo zelo zmanjšale. Torej je iz tega razvidno, kako izkoriščajo vojno stanje. Producenti imajo milijonske dobičke pri tem, ko se morajo boriti odjemalci za kosček kruha in mnogokrat trpeti pomanjkanje zaradi malih zaslužkov. Pred osmimi leti je stal mq neočiščenega olja 70 h (tačas se je imela boriti naša petrolejska produkcija z ameriškansko zaradi konkurence), leta 1910 je že stal 3 K 2 h, 1911 3 K 46 v, do 3 K 47 h, 1912 5 K 5 h in 1913 celo 9 K 4 h. Seveda se je cena sedaj še povečala in sedaj znaša ta v Drohobiczu 10 K, celo 14 K, v prostem prometu pa celo 19 kron. Zato je pač lahko, da družbe, ki so prej dolgovale milijone, sedaj z denarjem poljubno razpolagajo. Pač pa je odbor Fauto-družbe v svoji seji z dne 17. maja določil 50.000 K uradniškemu pokojninskemu zavodu in delavskemu pomožnemu društvu. Tudi »Schodinca« je dala 50.000 K pomožnemu zakladu in poleg tega tudi 100 tisoč kron pokojninskemu zavodu za uradnike in mojstre. Le petrolejske družbe še nadalje izkoriščajo vojno stanje za ogromne dobičke ne glede na bedo delavcev. Torej ali morda proti temu ravnanju ni leka? Sedanje stanje teh pač zasluži resnega posega med razmere od strani ministrstva za delavstvo.

+ **Sv. oče bo zopet prosil.** Iz Kristijanije poročajo, da bo sv. oče na drugo obletnico zopet pozival narode in vladarje, da naj sklenejo mir.

+ **Nov grob za Leona XIII.** »Neues Wiener Journal« poroča, da so v soboto zvečer popolnoma na tihem prenesli truplo papeža Leona XIII. iz začasnega gro-

ba, kjer je počivalo od leta 1913., v levo ladjo cerkve sv. Petra.

— **Nov list v Primorju.** Na Sušaku je pričel izhajati nov krajevni dnevnik »Primorske novine«.

Zasega in uporaba žita, moke in stročnic.

Cesarski ukaz z dne 11. junija 1916, drž. zak. št. 176.

(Dalje.)

Popisovanje zalog.

§ 8. Minister za notranje stvari more vsak čas za vse ali posamezne v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele zaukazati popisovanje zalog žita in mlinjskih izdelkov. Kdor ima žito ali mlinjske izdelke v hrambi, je ob takem popisovanju dolžen te zaloge zglasiti za to določenega dne in v ustanovljenem roku oblastvu, v čigar okraju so zaloge. Zaloge, ki so določenega dne na prevozu, mora prejemnik zglasiti v treh dneh po prejemu. Zaloge, ki so v posesti vojaške uprave, so izvzete od dolžnosti zglasitve.

§ 9. Zaloge se popisujejo po bčinah z uradnimi zglasilnimi listi, ki jih mora izpolniti ali zglasiti zavezana oseba ali po njenih navedbah zaupnik, ki ga je postavilo oblastvo. Oblastvo določi, oziraje se na krajevne razmere, kateri postopek se mora vporabljeti v posameznih občinah ali delih občin. Izpolnjene zglasilne liste je predložiti oblastvu ali jih oddati organu, kateremu je poverjeno sprejemanje.

§ 10. Oblastvo se mora primerno prepričati, da so zglasilni listi v redu izpolnjeni in tam podane navedbe pravilne. Ako se pokažejo pomisleki zoper pravilnost ali popolnost v zglasilnih listih obseženih podatkov in ako se ti pomisleki ne morejo drugače zanesljivo

odpraviti, more oblastvo vsak čas v dotičnih občinah zaukazati novo popisovanje zalog. O zalogah, kar jih je, sestavi oblastvo za vsako občino občinski pregled in iz občinskih pregledov okr. pregled. Sestava občinskega pregleda se lahko prepusti tudi občini.

§ 11. Vsakdo je dolžan na poziv oblastva prevzeti službo zaupnika in sodelovati ob popisovanju zalog, popreiskovanju in izdelovanju. Pri osebah, ki so v javni službi, je za to sodelovanje treba pritrditve njihovega službenega oblastva. Zaupniki morajo ravnati brez ozara na osebo in po najboljši vednosti in vesti, ohraniti tajno zasebne razmere ali poravnane tajnosti posestnikov zalog, za katere so izvedeli, in, ako niso javni uradniki, obljubiti izpolnjevanje teh dolžnosti. Služba zaupnika je častna služba. Le iz važnih razlogov se more kdo odvzeti, da se ne postavi za zaupnika.

§ 12. Oblastvo ima pravico, v obratnih prostorih za zaloge in drugih prostorih izvrševati vsak čas ogled po osebah, katerim to naroči, in vpogledovati v gospodarske in opravilne zapiske. Tistim, ki imajo naročilo oblastva, je dovoljevati vstop v te prostore in na zahtevanje je dajati vsa potrebna pojasnila. Izdelovalci in vsi obrati, ki posedujejo žito, mlinjske izdelke in stročno sočivje, dalje kupčevalci, skladovnice in prometna podjetja imajo zlasti dolžnost za preskušanje podanih zglasil dajati oblastvu na poziv potrebna pojasnila in zikaze o zalogah in dobavah.

§ 13. Oblastvo mora proglasiti, da se zglasitvi zavezane zaloge, ki se ne zglase, zapadle v prid državi. Sami v posebnega ozira vrednih primerih more minister za notranje stvari to izpregledati. Zapadle zaloge more država porabiti za preskrbo prebivalstva.

§ 14. Da se omogoči tekoči pregled, kolike so zaloge žita, more politično de-

Skopuh.

H. Conscience.

Dekleta so ganile besede sicer tako mrkega Tisa, a gledala ga je začudeno, ne da je kaj rekla.

»O, veliko sem pretrpel«, je zaklical, kakor da obupava. »Vedno nastopa hinavsko, nikdar biti tak, kakršen si; zaničevan biti vsled svoje požrtvovalnosti; vse pretrpeti in vse tiho prenašati, kot da nimam ne srca in ne duše!«

»Ubogi Tis,« je zdihovala Cecilija, »zakaj mi tega nisi prej povedal? Gotovo bi te ne bila sodila tako krivično.«

»In zdaj, ko to veš, Cecilija«, jo je vprašal in jo milo proseče pogledal, »me li boš še sovražila?«

»Saj sovražila te nisem nikoli,« je odgovorila Cecilija, »zakaj naj bi se sicer veselila tvoje prijaznosti? Stanovati moram tu s teboj kot z bratom. Rada te bom videla in te ljubila kot brata?«

»Bala se me ne boš več?«

»Zakaj, če imaš dobro srce?«

Tišina je sledila tem besedam. Tis je očividno nekaj živahno premišlje-

val; gledal je negotovo; postajal je nemiren.

Kar dvigne glavo in pravi navidezno ravnodušno:

»Cecilija, nekaj ti moram povedati, čemur se boš najbrže čudila; a naj te ne skrbi, ker zdaj so le besede.«

»No, tako hudo pač ne bo,« pravi dekle smehljaše; »za kaj gre, Tis?«

»Pomisli, stric Jan hoče, da tebe poročim!«

»Kaj! Kaj praviš!«, vzklikne Cecilija, ki se trese, tako jo je presenetil. »Branil sem se,« nadaljuje on.

»Bog, kakšna misel,« zdihuje dekle še zelo razburjeno.

»Branil sem se,« nadaljuje Tis, ki dekleta pozorno opazuje.

»Stric Jan je seveda popustil svoj načrt,« je boječe vprašala Cecilija.

»Ne,« ji je odgovoril, »kolikor sem se tudi trudil, da mu izbijem to misel; ne odneha, tako se je zaril v svojo misel.«

»O Bog,« zdihne dekle, ki prične plakati, da zakrije solze, pokrije s predpasnikom oči.

Tis se je smehljal kakor satan, ko je to videl.

Cecilija je vstala s stola in je boječe vprašala.

»Kje je moj stric?«

»Saj veš,« ji je odgovoril; »zgoraj je! Če ga pokličeš ali če ga motiš, bo cel dan nevoljen!«

Obupana se je vrnila Cecilija k svojemu stolu in je prosila:

»O Tis, ljubi, dobri Tis, izpodbij mu te misli!«

»Hladnokrvno govoriva o tej stvari. Morebiti najdeva sredstva, da vse zadovoljiva.«

»Oh da,« zdihuje Cecilija, »pomagaj mi; celo svoje življenje ti ostanem hvaležna!«

»Poglej, ljubo dete, predno se žalostiš ali očitaš svojemu staremu stricu nepremišljenost, je potrebno, da poznaš razloge njegovega sklepa. Mogoče mu boš še hvaležna. Stric Jan misli, da ne bo več dolgo živl; po moji sodbi se tudi ne vara. Najbolj ga mori skrb, da bi zapustil svet, ne da bi poskrbel za tvojo usodo; le če se omožiš, bo pomirjen.«

»A Tis, omožiti se nočem, saj sem še premlada,« zakliče boječe dekle.

želno oblastvo prisiliti podjetnike kmečkih obratov, da dajejo pojasnila o svojih površinah za žetev in da pišejo zabeleške o vspehih žetve in mlače in da izvrše poskusne mlače.

Uravnava porabljanja.

§ 15. Minister za notranje stvari določi, po katerih načelih je zaloge, ki so na razpolaganje, izročiti v uporabo. V sporazumu s poljedelskim ministrom, trgovinskim ministrom in finančnim ministrom določi na podstavi trgovskega preračuna stroškov, ki jih je pokriti, tudi prodajne cene vojnega prometnega zavoda za žito.

§ 16. Odredbe, ki so potrebne za uravnava porabljanja v dežli, ukrene politično deželno oblastvo. Oskrbuje ta opravila, se lahko deželno oblastvo poslužuje pridane sveta, ki ga sestavi.

§ 17. Natančnejše odredbe, ki so potrebne za uravnava porabljanja v posameznih občinah, se lahko prepuste oblastvu ali za občinski okoliš občini. Ta opravila oskrbuje občina v prenešenem delokrogu. (Za osebe, ki se pečajo s spravljanjem žita, žetvijo, mlatvijo, se sme do dne 30. septembra 1916 porabiti na dan 500 g, sicer pa samo 300 g žita.)

§ 18. Oskrbuje ta opravila, se lahko oblastvo poslužuje pridane sveta ali izvedencev. Ako se ziroči uravnava porabljanja občini, more občinsko zastopstvo oskrbovati s tem združena opravila po posebnem aprovizacijskem odobru.

§ 19. Politično deželno oblastvo in z njegovim pooblastilom oblastvo ali občina, kateri se je izročila uravnava porabljanja, mora določiti prodajno ceno za promet na drobno in more nadalje: 1. uravnati oddajanje kruha in mlinških izdelkov v določenih količinah in oddajališčih, ob določenih urah, proti izkazu ali kako drugače, 2. zauka-

zati izdelovanje enotnega kruha in 3. uravnati izdelovanje in razpečavanje kruha in peciva v okvirju obstoječih občnih določil.

Mlačva, sladanje in semlevanje.

§ 20. Posestnik žita je dolžan opraviti mlačvo, (zluščiti koruzo). Oblastvo more za to določiti rok in po brezuspešnem poteku tega roka na posestnikove stroške in njegovo nevarnost dati izmlatiti žito in v ta namen zahtevati njegove gospodarske prostore in pomočke njegovega obrata. Slama postane prosta zasege, ko se žito omlatilo.

§ 21. Na oblastveni poziv so mlini dolžni žito hraniti in ga semlevavti. Skladarino lahko določi oblastvo.

§ 22. Osebe, ki imajo naročilo vojnega prometnega zavoda za žito, da naj kupijo zasežene reči, smejo s kupljenimi rečmi dalje razpolagati le po naročilih, ki jim jih jedal vojni prometni zavod za žito. Prav tako so mlini, ki prevzamejo žito od vojnega prometnega zavoda za žito, ali od oseb, ki imajo naročilo od tega zavoda, dolžni razpolagati s tem žitom in iz njega dobljenimi mlinškimi izdelki le po ukazilih vojnega prometnega zavoda za žito, ako se ne določi kaj drugega s posebnimi ukazi. Oblastvo more siliti mline, da pišejo knjige-zabeležnice za kontrolo o semlevanju in oddajanju mlinških izdelkov in podajajo tekoče izkaze o sklodovnem stanju. Politično deželno oblastvo lahko predpiše vzorec takihle knjig-zabeležnic.

§ 23. Oblastvo more zahtevati skladiške prostore za hrambo žita in mlinških izdelkov in sušilne naprave za ravnanje z žitom za odškodnino, ki jo določi. Posestnik mlinov, skladiških prostorov ali sušilnih naprav so dolžni osebam, ki imajo naročilo oblastva, vsak čas dovoliti vstop v obratne prostore in njih ogled ter dajati potrebna pojasnila.

Prisilne naredbe.

§ 24. Ako se posestnik brani prodati svoje zasežene zaloge žita ali mlinških izdelkov vojnoprometnemu zavodu za žito (§ 5), ali če posestnik ni zadoštil pravočasno svoji oddajni dolžnosti na predpisani kontingent (§ 6), ali ko ni znana oseba ali bivališče tistega, ki ima pravico razpolagati z zalogo, naj oblastvo razsodi o dolžnosti oddati zaloge, in ako je treba, odredi, da se prisilno odvzamejo. Razsodba ima moč zoper vsakega, ki mu gre do prave, vice do zaloga.

§ 25. Ako se zaloge siloma odvzamejo, je odbiti 10% od prevzemne cene (§ 5). Ta odbitek cene velja tudi za ono blago, ki se ga na oblastveno predpisanim kontingentu ni pravočasno oddalo. Ako posestnik ali njegovo bivališče ni znano, ali ako naj služi cena za to, da se poravnajo zahteve tretjih oseb iz stvarnih pravic, je ceno položiti na sodišču.

Obča določila.

§ 26. Posestnik zaloga žita in mlinških izdelkov jih mora hraniti tudi po prodaji brezplačno in skrbeti za njih ohranitev dotlej, da se odvzamejo.

§ 27. Železnice ali paroplovstvena podjetja pa smejo sprejemati žito in mlinške izdelke le tedaj v prevoz, ako je voznim listinam za vsako pošiljatev priloženo prevozno potrdilo. Pravico izdajati prevozna potrdila ima i oblast i vojnoprometni zavod za žito. Natančnejše določbe, kako je pri tem postopati, izda politična deželna oblast. Obrazec potrdila določi minister za notranje stvari.

§ 28. Kot pomožni organi za izvršitev posameznih nalog, ki nastanejo oblasti iz tega cesarskega ukaza, se lahko namestijo posebni organi (okrajni nadzorniki za žito). Okrajne nadzornike za žito imenuje politična deželna oblast dogovorno z vojnoprometnim za-

»Tudi jaz sem tako sodil, zato sem se prvotno tudi branil,« ji je odgovoril Tis.

»Za Boga svetega, toraj si izpremenil svoje prve misli?«

»Sam ne vem,« ji je odgovoril, »čut dolžnosti me je prešinil; dvomim sam o tem, kar mi narekuje plemenitost in zdrav razum. Pomisli, Cecilija! Stric Jan se peča s tem načrtom že več mesecev, globoko se je že vkoreninil v njegovi duši. Poznaš ga: če tega, za kar se je zavzel ne more izvesti, lahko oboli in morebiti celo umrje. Si bi li otežila svojo vest s krivdo njegove smrti?«

»O Bog, o Bog!« zakliče dekle in pogleda proti nebu.

»Si bi li otežila svojo vest s krivdo njegove smrti,« jo je vprašal Tis še enkrat.

»O ne, o ne,« je plakalo glasno dekle, ki si je zakrivalo z rokami oči.

»Poročiš me, da ne ogrožaš njegovega življenja,« jo je vprašal.

»A Tis, kaj si rekel, da si se branil?«

»Branil sem se, a ko me je stric ves obupan na kolenih prosil, da pritrdim

in mu izkažem to zadnjo dobroto, ko mi je rekel, da bi umrl od žalosti, če se trdovratno branim, nisem mogel več zatajiti svojega sočutja in ljubezni nasproti njemu.«

»Toraj nisi pritrdil?«

»Nočem zakriviti njegove smrti, in ti, Cecilija?«

»O, jaz tudi ne,« zakliče dekle, ki se topi v solzah, »pregovoriti hočem svojega strica da opusti to svojo strašno misel. Mojim solzam in prošnjam se ne bo mogel upirati!«

»Ne upaj tega, Cecilija. Kdaj je še kaj opustil, kar je sklenil? Če bi sam zahteval to, če ti bo sam povedal, da bo vsled tvojega upiranja umrl?«

»Da, potem bi pač ubogala,« je plakala Cecilija.

Dekle je pobesilo glavo, držala je predpasnik pred očmi in ni prenehala plakati.

Obraz hinavskega Tisa se je žaril veselja. Pričakoval je hujši odpor; mislil si je, da se zdaj premaga največje težave. Kar se mu prvotno ni zdelo mogoče je postalo zdaj mogoče; dekletove solze niso motile njegovega zmagoslav-

ja; tako ga je veselila ta zmaga, da se je res pojavila odkritosrčnost na obrazu in v njegovem srcu. Morebiti se mu ni zdela več potrebna krinka, mogoče je tudi hotel, da izpopolni svojo zmagajo, vporabljeni sredstva, ki so se mu zdela dovolj močna, da si zagotovi pritrdilo dekleta.

Četudi ga Cecilija ni gledala, ji je strastno govoril:

»Brez povoda, Cecilija, se žalostiš. Srečnejši ljudi ne bo, kot bova midva. Vedno boš hodila v lepih oblekah, stanovala boš v gradu, vozila se boš v kočiji, v cerkvi boš sedela na koru; občudovali in častili te bodo, kot žensko od stanu. Na naši mizi se bodo nahajale vedno dobre jedi! stregli nama bodo, ne bova drugega mislila, kot kako dobro jejva in pijva! Ti meni ne veruješ? Stric Jan je bogat, zelo bogat! Na tisoče in tisoče goldinarjev je nakupil s stradanjem, pritajevanjem in s pritr-govanjem. Zato tudi vedno skrbno zapira vsa vrata za seboj, kadar gre gori, ker takrat šari s svojimi cekini...«

Cecilija se je stresla.

vodom za žito na predlog oblasti. Okrajni nadzornik za žito mora, predno nastopi svojo službo, pri oblasti obljubiti vestno in nepristransko izpolnjevanje njemu naloženih dolžnosti. On zavzema v izvrševanju svojih pravic mesto javnega uradnika; on je zavezan molčati o zasebnih razmerah ali opravičnih tajnostih, za katere izve izvršujoč svojo službo. Občine so zavezane sodelovati pri izvrševanju tega cesarskega ukaza.

§ 29. Z »oblastvom« brez natančnejšega označenja se umeva v em cesarskem ukazu cesarsko politično okrajno oblastvo, v občinah s svojim ustavom pa občinsko oblastvo, ako politično-deželno oblastvo ne vzame opravil, ki gredo oblastvu, docela ali deloma nase ali jih ne izroči drugemu uradnemu mestu.

§ 30. Zoper določbe in odredbe, ukrenjene na podstavi sprednjih določil, ni dopusten priziv. Uradoma poprekskušati te določbe in odredbe je pridržano predpostavljenu političnemu oblastvu in ministru za notranje stvari.

§ 31. Ako primeri sile nujno zahtevajo izjemno odredbo, da se preskrbi prebivalstvo z mlinskimi izdelki, mora politično okrajno oblastvo ali politično deželno oblastvo ukreniti take odredbe in hkrati to naznaniti vojnemu prometnemu zavodu z ažito. Ako je treba, more tudi minister za notranje stvari ukreniti take zaukaze.

(Dalje.)

»Sovražni letalec, velika drama iz sedanjih dni. Učinkovito, veliko dramo iz sedanjih dni »Sovražni letalec« bo predstavljal »Kino Central« v deželnem gledališču v soboto 29., nedeljo 30. in ponedeljek 31. julija. Napeto dejanje bo vsakega zanimalo, občinstvo bo to pot s podjetjem posebno zadovoljno, ker bo uprizoritev res nekaj lepega. V nedeljo so predstave ob 1/2 11. dopoldne, ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri zvečer. Prilike je torej dovolj, da si tudi iz okolice pridejo ogledat to izredno krasno predstavo.

Za smeh in kratek čas.

»Tu se ne bode te pretepavali!« nahrutil je policaj v soboto ponoči v Šiški fante, ki so si skočili v lase. »Če se hočete pretepavati, idite v parlament!«

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Najboljša in najcenejša zabava
v Ljubljani je v

Kino Central

v deželnem gledališču.

Obiskujte vedno »Kino Central«, kjer se za mal denar dobi bogato razvedrilo!

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

jedilno olje, riž, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Šolskem drevoredu

kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti šte. 30.

Kdor pristopi kot član h »Gospodarski zvezi«, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prtji, servijeti in brisalke iz platna in damasta. Priznana nizke cene!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom. Velika izber vozenin, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih roboev, ovratnikov, zavratnic, volne, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

Priporočamo cenjenemu občinstvu edino domačo tvrdko

Ignac Vok

špecialna trgovina šivalnih strojev in koles Ljubljana, Sodna ul. 6,

katera ima po ugodnih cenah in obrokli od strokovnikov priznane najboljše šivalne stroje v Evropi in to so PFAFF 10letna pisarna garancija! Pouk o vezenju vsak čas brezplačno. Pridni posredovalci se iščejo

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrirvana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

prilije, v lastni hiši, nasproti hotela »Union« za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4³/₄ 0/0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.